

15.06.2022. Apaļo kokmateriālu kvalitātes standarta aktualizācijas darba grupa
Sanāksme Nr. 37
Skujkoku zāģbaļķi

Sanāksmes dalībnieki:

Ainars Apfelbaums, SIA "Kurekss"

Mārtiņš Bertrāns, AS "PATA Saldus"

Ingus Donis SIA "Vika Wood"

Modris Puslis, AS "Stora Enso Latvija"

Jānis Kalniņš, AS "Inčukalns Timber"

Igors Slipčenko, SIA "GBM"

Juris Meirāns, AS "Latvijas valsts meži"

SIA "VMF LATVIA":

Gatis Juhņēvičs

SIA "Koksnes plūsmas datu centrs":

Mārtiņš Gaigals

SIA "Latvijas Kokmateriālu uzmērīšanas un uzskaites vadība":

Jānis Magaznieks, Santa Celma

Sanāksmes vieta:

SIA "Kurekss", Graudupi, Tārgales pagasts, Ventspils novads

Sanāksmes vadītājs:

Jānis Magaznieks

Darba kārtība:

1. Darba grupa diskutē par priedes un egles zāģbaļķu koksnes vainu robežvērtību sadalījuma projektu.
2. Esošajās kvalitātes prasībās koksnes vaina *vienpusīgā līkumainība* maksimāli pieļaujama līdz 2%, taču sanāksmes dalībnieki, kuri pārstāv kokmateriālu pircēju viedokli norāda uz to, ka kokmateriāls ar 2% *vienpusīgo līkumainību* nav realizējams, bojā automātisko uzmērīšanas ierīci.

J. Meirāns jautā, vai ir pieejama statistika kokmateriālu sadalījumam ar koksnes vainu *vienpusīgā līkumainība*? J. Kalniņš atbild apstiprinoši, norādot, ka Inčukalns Timber apkopo šāda veida statistiku.

Darba grupa ir vienprātis, ka nepieciešama statistika *vienpusīgās līkumainības* īpatsvaram līdz 2% (periods – pusgads, koku sugas – priede, egle, procentuālais sadalījums – 0-0.5%, 0.5-1.0%, 1.0-1.5%, 1.5-2.0%).

Darba grupas dalībnieki diskutē par automātisko uzmērīšanas ierīču iespējām noteikt *vienpusīgo* vai *daudzpusīgo līkumainību* automātiski, kā arī nepieciešamību papildināt līniju standartu, ka, ja ir iespēja, tad automātiski noteikt vienpusīgo un daudzpusīgo līkumainību. Šajā gadījumā nepieciešams lūgt VMF LATVIA sagatavot metodiku šim procesam.

M. Puslis norāda, ka visām uzmērīšanas iekārtām nav iespējams ieprogrammēt automātisku *vienpusīgās un daudzpusīgās likumainības* noteikšanu.

A. Apfelbaums uzskata, ka obligāti nepieciešams ieviest automātisko *likumainības* noteikšanu automātiskām uzmērīšanas ierīcēm, pretējā gadījumā nav iespējama izaugsme tehnoloģijās.

I. Donis jautā, kā tiktu kontrolēts šis process un kādi kritēriji tiktu noteikti, lai ieviestu ticamību?

J. Meirāns jautā, vai un cik lielā mērā pieļaujama sistemātiskā novirze starp automātisku uzmērīšanas ierīci un kontrolmēriņu? J. Magaznieks norāda, ka VMF LATVIA varētu monitorēt esošās novirzes starp kontrolmēriņu un automātisko uzmērīšanas ierīci, un novirzes, kuras radīsies ieviešot automātisku *likumainības* noteikšanu.

J. Meirāns jautā, vai *vienpusīgo likumainību* apvienot vai izdalīt I un II klases sortimentiem? Darba grupa ir vienprātis, ka nepieciešams izdalīt % kritērijus *vienpusīgai likumainībai*.

J. Magaznieks jautā darba grupas viedokli, kāds būtu iespējamais sadalījums? I. Donis uzskata, ka nepieciešams statistisks pamatojums robežvērtību sadalījumam. Darba grupa vienojas, ka par robežvērtību sadalījumu diskutēs pēc statistiskā apkopojuma izpētīšanas.

3. Darba grupa vienojas par *pilotprojektu* ar šādiem soļiem:
  - a. Metodika sagatavošana automātiskās uzmērīšanas ierīču automātiskai *likumainības* noteikšanai;
  - b. Statistikas apkopojuma sagatavošana *vienpusīgās likumainības* īpatsvaram līdz 2% (periods – pusgads, koku sugas – priede, egle, procentuālais sadalījums – 0-0.5%, 0.5-1.0%, 1.0-1.5%, 1.5-2.0%);
  - c. Datu sakārtošana (VMF LATVIA kontrolē);
  - d. Datus nodrošina divas pārstrādes vietas, kurām ir iespēja datus nodot sistēmai LINDA:
    - i. Inčukalns Timber (atbildīgais J. Kalniņš);
    - ii. Kurekss (atbildīgais A. Apfelbaums);
4. Darba grupa vienojas, ka priedes un egles zāģbaļķu koksnes vainu robežvērtību sadalījuma projektā nepieciešams svītrot koksnes vainu *Lielainums*, kā arī nepieciešams diskutēt par koksnes vainas *Ovālums* iespējamo robežvērtību sadalīšanu;
5. Darba grupa vienojas, ka nākamajās darba grupas sanāksmēs nepieciešams turpināt diskutēt par *Raukumu, Mehāniskiem izrāvumiem, Zara augstumu, Likumainību*.

Sanāksmi protokolēja:

S. Celma

1. pielikums. Koksnes vainu robežvērtību sadalījuma projekts priedes un egles zāgbaļķiem

		Maksimāli pieļaujamās koksnes vainas				
		PRIEDE	PRIEDE, EGLE			
Vainas definīcijas	Vainas nosaukums	I šķira (A klase)	II šķ (vai I klase)	III šķ (vai II klase)	IV šķira (gulsnis)	Komentārs
1	Valēji zari (H)		Zara H līdz 4 cm			
1.1	Apaudzis zars (svītrot)		Pieļauj			
1.2.1., 1.2.2., 1.2.3., 1.2.4	Valēji zari (D)		Priede	zara D līdz 10 cm		
			Egle	zara D līdz 8 cm		
2.1.1	Serdes plaisas		Pieļauj			
2.2.1	Sala un zibens plaisas		Nepieļauj			
2.3	Gāšanas un sagarumošanas plaisas		Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindra			
3.3.1	Vienpusīgā līkumainība		līdz 1.0 %	no 1 - 1,5%		1) Izlemt pēc ekperimenta un ierīču iespējām; 2) atkāpšanās 0,5 m no resgaļa gala plaknes 1. stumbra nogriežņiem ar blīzumu (jāvērtē tehnoloģiju iespēja to izdarīt)
3.3.2	Daudzpusīgā līkumainība		līdz 1.0 %			
3.4	Dubultgalotne		Nepieļauj			
4.1	Dvīņserde		Pieļauj			
4.2	Lielainums	-	līdz 50% no gala plaknes laukuma		-	vēl nepieciešama diskusija
4.5	Ūdens ielāsme		Priede	-		
			Egle	Pieļauj		
4.7.1	Apaudzis saussāns		Pieļauj			
4.7.2	Valējs saussāns		Priede	Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindra		
			Egle	Nepieļauj		
5.1.2	Meža trupe		Priede	Nepieļauj		jāizskata terminu sadaļā; vienoties pie vērtēšanas un reducēšanas
			Egle	Saskaņā ar vainas vērtēšanu		
5.2.1	Aplievas iekrāsojums/ zilējums		Pieļauj līdz 3mm			pārrunāt detalizēti pie vainas vērtēšanas
5.2.2	Glabāšanas trupe		Nepieļauj			jāizskata terminu sadaļā
6	Kukaiņu – kāpuru bojājumi		Dziļums līdz 3 mm			
7	Mehāniskie bojājumi		Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindra			Mehāniskie izrāvumi
7.3	Apogļojums		Nepieļauj			jāizskata definīciju sadaļā
7.4	Metāla ieslēgumi		Nepieļauj			
	Ovānums					robežvērtību sadalījums
	Raukums		līdz 1,5cm/m?	virs 1,5cm/m?		